

Haigestumine ja taastusravi

LÜHIDALT JA SELGELT

Sisukord

Haigestumine	3
Ravimihüvitised	6
Eraravi- ja hambaravihüvitised	10
Sõidukuluhüvitised	12
Haigushüvitis	14
Töövõimetus pension	17
Töötervishoid	18
Lapse haigestumine	20
Taastusravi toetamine	22
Puudetoetused	26
Taotlemine ja maksmine	28
Kela teenindus	31

Haigestumine

Kui te haigestute või teil diagnoositakse puue, võite Kelast rahalist toetust saada. Kui haigus või puue mõjutavad teie igapäevast toimetulekut või töövõimet, siis võite Kelast rahalist toetust saada.

Selles voldikus selgitatakse, kuidas Kela hüvitab haigusest tulenevaid kulutusi ja aitab teid haiguse ajal rahaliselt. Voldikus tutvustatakse ka Kela poolt korraldatavat taastusravi.

Lisaks tutvustatakse töötervishoidu ja puudetoetusi.

Voldiku lõpust leiate teavet toetuste taotlemise kohta.

Voldik on koostatud 2021. aasta kohta.

Lisateavet saate veebilehelt ja telefoni teel

Kela toetusi on lihtsal moel selgitatud aadressil www.kela.fi/selkosuomi

Haiguspuhkuse toetusi ja taastusravi tutvustatakse täpsemalt Kela soomekeelsetel veebilehtedel

www.kela.fi/sairastaminen
www.kela.fi/kuntoutus

Küsimuste korral võite helistada teenuste numbrile **020 692 204**

Milliseid kulusid Kela hüvitab?

Kela hüvitab osaliselt muu hulgas järgmised kulud:

- retseptiravimid, mis kuuluvad hüvitatavate ravimite nimekirja
- eraarsti tasud
- erahambaarsti tasud
- ravile, uuringule või taastusravile sõitmise kulud.

Lisaks hüvitab Kela tulu, mis on jäänud saamata enda haiguse või haige lapse eest hoolitsemise tõttu.

Kela ei hüvita ravi riiklikus tervishoiuasutuses, tervisekeskuses või haiglas.

Kui käite tööol, siis võite kasutada tööandja korraldatud töötervishoiuteenuseid. Kindlustusseltsid müüvad ka eratervisekindlustusi.

Kela kaart

Kui teil on Kela kaart, saate sellega hüvitist ravikuludelt paljudes eraarstipunktides kohapeal. Nii ei pea te eraldi hüvitist taotlema.

Kela annab Kela kaardi kõigile, kes kuuluvad Soome sotsiaalkaitse alla. Kaart on tasuta ja see saadetakse teile postiga koju.

Kaardi saate tellida Kela kaardi teenuste numbrilt **020 692 204**

Euroopa ravikindlustuskaart

Kui reisite teistes Euroopa riikides, on mõistlik kaasas kanda Euroopa ravikindlustuskaarti.

Saate selle tellida järgneval aadressil: www.kela.fi/asiointi

Võite helistada ka teenuste numbril **020 692 204**

Kaart on tasuta. See saadetakse teile postiga koju.

Kui haigestute ootamatult, siis näidake välisriigi raviasutuses kaarti ja isikutunnistust. Kaart kehtib ELi riikides, EMP riikides ja Šveitsis. Enne reisi uurige, kuidas tuleb külastatavates riikides haigestumise korral toimida.

Lisateavet leiate järgnevalt veebilehelt: www.kela.fi/sairaanulkomailla

Kui teil ei ole Euroopa ravikindlustuskaarti kaasas, siis võite Kelast hüvitisi taotleda hiljem.

Lisaks müüvad kindlustusseltsid reisikindlustusi, mis katavad ravikulud.

Ravimihüvitised

Kela võib hüvitada retseptiravimeid, mida arst või õde on teile haiguse raviks määranud.

Hüvitis makstakse pärast omavastutussumma täitumist. Omavastutus on 50 eurot aastas.

Kela ei hüvita kõiki ravimeid.

Hüvitatavate ravimite kohta leiate teavet aadressil

www.kela.fi/laakehaku

Apteekidel ja Kelal on teave selle kohta, kui palju olete esialgse omavastutuse eest maksnud. Kui esialgse omavastutuse summa on ületatud, arvestab apteek Kela hüvitise ravimi hinnast maha. Teie tasute ülejäänud osa hinnast.

Võrdlushind ja ravimi vahetamine soodsama vastu

Osadele ravimitele on määratud võrdlushind. Ravimi müügihind võib olla võrdlushinnast kõrgem. Hüvitist makstakse vastavalt võrdlushinnale.

Teie soovil võib apteek asendada ravimi samaväärse, aga odavama ravimiga. Apteek ei tohi ravimit asendada, kui ravimi määraja on selle keelanud

Kui ravimil võrdlushinda ei ole, saate hüvitist müügihinnast.

Näide võrdlushinnast ja ravimi asendamisest odavamaga

Arsti määratud ravim maksab 30 eurot.

Ravimi võrdlushind on 10 eurot.

Hüvitis on 40 protsenti võrdlushinnast ehk kümnest eurost.

Hüvitis on seega 4 eurot.

Maksate ise ülejäänud ehk 26 eurot.

Apteegis on olemas samasugune, kuid odavam ravim.

See maksab vaid 10 eurot.

Kui vahetate ravimi odavama vastu, saate 4 eurot hüvitist ja maksate ise ravimi eest vaid 6 eurot.

Erihüvitis

Mõnede ravimitega võite saada erihüvitist, mis on tavalisest hüvitisest suurem. Seda võib saada teatud raskete ja pikaajaliste haiguste raviks määratud ravimite hüvitamiseks.

Õigust erihüvitisele tuleb taotleda Kelast. Selleks vajate arsti B-arstitõendit.

Ravimihüvitist võib saada ka osadelt toitelahustelt. Sellist hüvitist saavad näiteks piimaallergia või imendumishäirete all kannatavad isikud.

Õigust toitelahuse hüvitisele tuleb taotleda Kelast. Selleks vajate arsti B-arstitõendit.

Suured ravimikulud

Kui peate ostma palju ravimeid, võite saada ravimikulude lisahüvitist.

Saate lisahüvitist, kui kulutate ravimitele aastas üle 580 euro. Aasta lõpupoole maksate iga ravimi eest vaid 2,50 eurot, kuigi ravim võib kallim olla.

Oma aasta jooksul kogunenud ravimikuludega saate tutvuda veebiaadressil

www.kela.fi/asiointi

Ravimi ostmine välismaal

Kui kavatsete osta ravimeid mõnest teisest ELi riigist, EMP riigist või Šveitsist, võite küsida Soome arstilt spetsiaalse retsepti, millega saate välismaal ravimeid osta.

Välisriigis ostetud ravimite eest võite taotleda Kelast hüvitist tagantjärele. Hüvitise saamine eeldab, et ravim kuulub Soomes hüvitatavate ravimite hulka.

Eraravi- ja hambaravihüvitised

Kui külastate haiguse tõttu eraarsti, siis Kela maksab hüvitist. Kela hüvitab ka eraarsti poolt määratud uuringud ja ravi. Nendeks on näiteks füsioteraapia ja laboriuuringud.

Kela ei maksa hüvitist, kui soovite eraarstilt tõendit näiteks juhilubade või pensioni saamiseks või õppeasutusse sisseastumiseks.

Kela maksab hüvitist ka erahambaarsti teostatud suu- ja hambaravi eest.

Erahambaarsti poolt teostatud läbivaatuse eest saate hüvitist ühe korra kahe kalendriaasta jooksul. Kui teie hambaarst soovib läbivaatust kord aastas, makstakse teile hüvitist kord kalendriaasta jooksul.

Kela hüvitab erahambaarsti määratud röntgeni- ja laboriuuringud.

Kela hüvitab suuhügienisti ravi, kui see toimus erahambaarsti saatekirja alusel.

Üldjuhul ei hüvita Kela hambaproteesidega seotud kulusid.

Kela ei hüvita bürookulusid.

Kela kehtestab arstitasudele, uuringutele ja ravile tariifid. Kuigi arstivisiit võib kallim olla, ei ületa Kela makstav hüvitis tariifi. Hüvitise tariifid leiate veebiaadressilt

www.kela.fi/taksat

Kui esitate Kela kaardi, siis saate hüvitist juba vastuvõtul. Hüvitise taotluse võite esitada Kelale ka tagantjärgi.

Kui lähete ravile teise ELi või EMP riiki või Šveitsi, hüvitatakse ravi samas summas, mille te saaksite Soomes.

Lisateavet terviseteenuste kasutamise kohta välismaal saate aadressil

www.kela.fi/yhteyspiste

Milline osa arstivisiidist hüvitatakse?

Matti käis eraarsti juures ja maksis 20-minutilise vastuvõtu eest 80 eurot. Kela hüvitis on 13,50 eurot.

Kela hüvitab 13,50 eurot, Matti maksab ise ülejäänud summa ehk 66,50 eurot (80 eurot – 13,50 eurot = 66,50 eurot).

Sõidukulude hüvitamine

Kela hüvitab nii riiklikku kui ka eratervishoiuasutusse tehtud sõidu, kui läksite ravile haiguse, raseduse või sünnituse tõttu.

Taastusravisse sõitmine hüvitatakse juhul, kui taastusravi on määratud Kela või riikliku tervishoiuasutuse poolt. Kela hüvitab üldjuhul sõidu lähimasse raviasutusse ja odavaima sõiduväsi.

Kui teiega peab kaasa tulema saatja või pereliige, võite esitada taotluse ka tema sõidukulude hüvitamiseks.

Kela ei hüvita eraldi apteegist ravimite toomise sõidukulu.

Ööbimishüvitis

Kui peate taastusravi asukohas näiteks halva transpordiühenduse tõttu ööbima, siis võite saada Kelast ööbimisraha. See on kõige enam 20,18 eurot ööpäevas.

Sõidukulude omavastutus

Sõidukulude omavastutus on 25 eurot ühe suuna kohta. Kui sõit maksab üle 25 euro, hüvitab Kela teile ülejäänud summa.

Esitage siiski taotlus ka alla 25 euroste sõidukulude hüvitamiseks. Kela võtab neid iga-aastase omavastuse arvestamisel arvesse.

Iga-aastane omavastutus tähendab, et kui maksate kalendriaasta jooksul ise kokku 300 eurot sõidukulusid, hüvitab Kela aasta ülejäänud kulud täielikult.

Taksosõidud

Kui teie terviseseisund või halb transpordiühendus eeldavad takso kasutamist, võite saada selle eest hüvitist. Kui peate kasutama takso terviseseisundi tõttu, peab teil olema sõiduhüvitise saamiseks raviasutuse tõend (SV 67).

Takso tellige alati oma piirkonna keskselt tellimisnumbrilt. Nii saate taksos sõiduhüvitise. Kui tellite takso mujalt, siis Kela sõitu ei hüvita.

Taksode tellimise numbrid on saadaval veebiaadressil www.kela.fi/nain-tilaat-taksin

Taksokulude omavastutus on 25 eurot ühe suuna kohta. Kui sõit maksab üle 25 euro, hüvitab Kela teile ülejäänud summa. Iga-aastase omavastutuse hulka loetakse ka vähem kui 25 eurot maksnud sõidud.

Põhjalikum teave taksosõitude kohta: www.kela.fi/taksimatkat

Oma aasta jooksul kogunenud sõidukuludega saate tutvuda veebiaadressil www.kela.fi/asiointi

Haigushüvitis

Kela maksab haigusperioodi eest haigushüvitist. Võite saada haigushüvitist, kui olete 16–67-aastane ning pole võimeline haiguse tõttu töötama.

Haigushüvitist makstakse üldjuhul pärast seda, kui olete olnud 10 päeva haige. Kui olete ettevõtja, võite saada haigushüvitist juba varem.

Kui saate haiguspuhkuse ajal palka, maksab Kela haigushüvitise teie tööandjale.

Kui suur on haigushüvitis?

Haigushüvitise summa arvutatakse aastase sissetuleku põhjal. Aastane sissetulek tähendab teie 12 kuu sissetulekuid.

Kui arst otsustab, et olete töövõimetu näiteks alates 2021. aasta maikuust, arvutab Kela haigushüvitist teie 1.4.2020–31.3.2021 sissetulekute põhjal.

Haigushüvitis on alati väiksem kui aastapalk. Üldjuhul moodustab see umbes 70 protsenti aastasest sissetulekust.

Hüvitist makstakse üldjuhul 6 päeva eest nädalas. Kui saate haigushüvitise ajal palka, maksab Kela haigushüvitise teie tööandjale.

Ka töötu või stipendiumi saav üliõpilane võib saada haigushüvitist.

Taotlege haigushüvitist 2 kuu jooksul alates töövõimetuse algusest.

Kui kaua haigushüvitist makstakse?

Haigushüvitist makstakse kõige kauem umbes aasta. Kela uurib haigushüvitise perioodi jooksul, kas teie haiguse ravimisel oleks kasu taastusravist.

Kui käite tööl, palub Kela esitada töötervishoiuarsti hinnangu teie töövõime ja töö jätkamise võimaluste kohta. Kela vajab arstlikku hinnangut hiljemalt siis, kui olete saanud 90 tööpäeva haigushüvitist.

Haigushüvitise lisa-aeg

Kela võib maksta teatud juhtudel hüvitist lisaaja eest.

Üldjuhul makstakse haigushüvitist maksimaalselt umbes aasta. Kui olete pärast seda perioodi uuesti tööle läinud, aga haigus takistab endiselt töötamist, võib Kela maksta lisaks veel 50 päeva haigushüvitist.

Lisaaja saamine eeldab siiski, et olete käinud tööl järjest 30 päeva ehk umbes kuu aega pärast seda, kui haigushüvitise maksmine lõppes.

Kui töövõimetus jätkub ja te ei saa tööle naasta, selgitavad Kela või tööpensioniameti eksperdid välja, kas te võite jääda töövõimetuspensionile.

Osaline haigushüvitis

Osaline haigushüvitis toetab tööle naasmist.

Te võite saada osalist haigushüvitist, kui olete enne haigestumist täistööajaga töötanud ja hakkate pärast haiguspuhkust esialgu tööle osaaajaga. Tööaega tuleb vähendada umbes pooleni varasemast tööajast.

Kela maksab osaaajaga töötamise aja eest osalist haigushüvitist, mis moodustab poole kogu haigushüvitisest.

Osaajaga tööd võite alustada kõige varem pärast seda, kui olete olnud haige 10 päeva.

Osalist haigushüvitist makstakse kuni 120 tööpäeva ehk umbes 5 kuud.

Esitage osalise haigushüvitise taotlus hiljemalt 2 kuud pärast päeva, millest alates soovite haigushüvitist saada.

Haigushüvitis, taastusravi või pension?

Kui haigus kestab kaua, võite saada taastusravitoetust.

Kui olete saanud haigushüvitist 60 tööpäeva, selgitab Kela välja, kas taastusravi võiks teie töövõimet parandada. Kui olete saanud haigushüvitist 150 tööpäeva ehk peaaegu 6 kuud, saate Kelast kirja, milles tutvustatakse töövõime toetamist.

Kui tunnete, et vajate taastusravi, rääkige sellest oma arstiga või võtke ühendust Kelaga.

Töövõimetuspension

Haigushüvitist makstakse üldjuhul kõige enam 300 tööpäeva eest.

Kui teie haigusest või puudest tingitud töövõimetus jätkub ja teil ei ole õigust saada haigushüvitist, võite taotleda töövõimetuspensionit. Seda võivad maksta tööpensioniamet, Kela või mõlemad.

Kela maksab töövõimetuspensionit, kui te ei ole käinud tööl või kui tööpensioniameti poolt makstav pension ei ole piisav.

Töövõimetuspensionit saamist mõjutab alljärgnev:

- milline haigus või puue teil on
- teie vanus
- millist tööd olete teinud
- teie haridus.

Kui te ei suuda tööle naasta ega saa pensioni, võtke ennast töö- ja ettevõtlusbüroos arvele töötu tööotsijana. Tehke seda hiljemalt järgmisel päeval pärast haigushüvitise lõppemist. Nii võite saada töövõimetuspensionit määramise otsust oodates töötutoetust.

Kui olete töötukassa liige, taotlege oma töötukassast palgapõhist päevaraha.

Töötervishoid

Tööandja peab korraldama kõikidele töötajatele haigestumisi ennetava töötervishoiu. Töötaja terviseseisundit ja töövõimet jälgitakse muu hulgas tervisekontrollis. Eesmärk on töötaja töövõimet säilitada.

Täpsemat teavet töötervishoiu kohta saate oma tööandjalt. Tööandja võib taotleda Kelast töötervishoiukulude hüvitamist.

Ettevõtja töötervishoid

Eraettevõtja võib võimaldada töötervishoiuteenuseid ka iseendale. See on siiski vabatahtlik.

Kui ettevõtja teenistuses on töötajaid, peab ta korraldama neile töötervishoiu. Ettevõtja võib taotleda Kelast töötervishoiukulude hüvitist.

Lapse haigestumine

Kui laps haigestub ja vajab arstiabi, võite viia ta tervisekeskusse või eraarsti vastuvõtule.

Kela hüvitab osa erahambaarsti tasudest.
Kela hüvitab osaliselt ravimite kulud.
Tervisekeskuse raviteenuseid Kela ei hüvita.

Ajutine lapsehoolduspuhkus

Kui teie alla 10-aastane laps haigestub näiteks grippi, võite jääda koju teda hooldama.
Seda nimetatakse ajutiseks lapsehoolduspuhkuseks.

Ajutine lapsehoolduspuhkus ei tohi ületada 4 päeva.
Enamus tööandjaid maksavad ajutise lapsehoolduspuhkuse aja eest palka.
Kela selle aja eest toetust ei maksa.

Erihooldusraha

Kui hooldate haiget või puudega alla 16-aastast last, võite taotleda Kelast erihooldusraha.

Erihooldusraha saate siis, kui peate töölt puuduma

- lapse haiglaravi tõttu
- lapse haiglaraviga seotud koduse ravi tõttu
- lapse taastusravi tõttu
- lapse koolis või lasteaias käimise katsetamise tõttu.

Erihooldusraha on võrdne haigushüvitisega.
Selle saamist mõjutavad lapse vanus, haigus, ravi toimumise koht ja ravi etapp.

Taotlusega peab olema kaasas arsti kirjutatud D-tõend, kus põhjendatakse erihooldusraha vajadus.

Taotlege erihooldusraha 4 kuu jooksul pärast hoolduse algust.

Taastusravi toetamine

Taastusraviga püütakse parandada vähenenud töö- ja tegutsemisvõimet.

Kela korraldab taastusravi ja toetab sel ajal teie toimetulekut. Lisaks Kelale korraldavad taastusravi tervisekeskused, haiglad, tööpensioniametid ja TE-bürood.

Küsige arstilt või Kelast, kelle korraldatud taastusravi võite taotleda.

Kela korraldab järgmisi taastusravisid:

- kutsealane taastusravi
- psühhoteeraapiline taastusravi
- taastusravi- ja väljaõppekursused
- nõudlik meditsiiniline taastusravi
- neuropsühholoogiline taastusravi.

Kela poolt korraldatavad taastusravikursused leiate aadressilt

www.kela.fi/kuntoutuskurssihaku

Taastusraviteenuste pakujate andmed leiate aadressilt

www.kela.fi/palveluntuottajahaku

Kutsealane taastusravi

Kutsealane taastusravi on mõeldud tööealistele isikutele, kelle haigus on nõrgendanud nende töö- või õpivõimet või kelle osas hinnatakse, et see võib lähiaastatel juhtuda.

Taastusravi eesmärk on parandada töövõimet või toetada tööle naasmist.

Taastusravi võib aidata ka noorel tööle minna. Kutsealase taastusravi ühe osana võib saada ka abivahendeid.

Noore kutsealane taastusravi

Noore kutsealane taastusravi on mõeldud 16–29-aastasele isikule, kes ei õpi ega tööta.

Seda taastusravi võite saada ka siis, kui teie õpingud on katkenud või katkemisohus.

Noore kutsealast taastusravi võite taotleda ilma arstliku hinnanguta.

Psühhoteeraapiline taastusravi

Kui arst on teil diagnoosinud psüühikahäire, mis raskendab õpinguid või töötamist, siis võite taotleda Kelast psühhoteeraapilist taastusravi.

Eelduseks on ka vähemalt 3 kuu jooksul psüühiliste häirete tõttu saadud ravi.

Lisaks on tarvis psühhiaatri otsust, milles põhjendatakse psühhoteeraapilise taastusravi vajadust.

Taastusravi- ja väljaõppekursused

Kela organiseerib taastusravi- ja väljaõppekursuseid haigetele või puudega lastele, noortele ja täiskasvanutele. Kursustel saate teavet oma haiguse kohta, vastastikust tuge ja tuge igapäevaelus toimetulekuks.

Nõudlik meditsiiniline taastusravi

Võite saada nõudlikku meditsiinilist taastusravi, kui olete alla 65-aastane ja teil on haiguse või puude tõttu raske igapäevaelus toime tulla. Nõudlik meditsiiniline taastusravi võib olla näiteks tegevusteraapia või füsioteraapia.

Neuropsühholoogiline taastusravi

Neuropsühholoogiline taastusravi on mõeldud näiteks isikutele, kelle on tähelepanuhäire (ADHD) või arenguhäire.

Kuidas pääseda taastusravile?

Võite taotleda taastusravi, kui teie töö- või teovõime on vähenenud. Üldjuhul vajate selleks ka arstlikku hinnangut.

Arstlikus hinnangus on kirjas, milline haigus või puue teil on, ja millist taastusravi arst selleks soovitab. Nõudliku meditsiinilise taastusravi saamiseks vajate riikliku tervishoiuasutuse poolt koostatud taastusravi plaani.

Kui olete saanud arstliku hinnangu, võite taotleda Kelast taastusravi.

Taastusravitoetus

Taastusravitoetus tagab teie toimetuleku taastusravi ajal.

Taastusravitoetust saate siis, kui osalete Kela, haigla, tervisekeskuse, töötervishoiu või sotsiaalteenuste poolt korraldatavas taastusravis.

Taastusravitoetus määratakse sarnaselt haigustoetusele aastase sissetuleku põhjal.

Taastusravitoetus on maksustatud tulu.

Kui teie tööpäeva lühendatakse taastusravis osalemise tõttu, võite saada osalist taastusravitoetust.

Noore taastusravitoetus

Noore taastusravitoetus makstakse õpingute või muu tööelu ajal läbitava taastusravi eest.

Noore taastusravitoetust võite saada siis, kui olete 16–19-aastane ja haigus või puue nõrgendab teie töö- või õpivõimet.

Puudetoetused

Kui teil või teie lapsel on kauakestev ja igapäevaelu takistav haigus või puue, võite saada puudetoetust. Kela hindab teie õigust toetusele selle põhjal, kui palju puue või haigus teie igapäevaelu raskendab. Puudetoetusi on 3 liiki.

Lapse puudetoetus

Alla 16-aastane laps võib saada puudetoetust, kui

- tal on arsti poolt diagnoositud puue või pikaajaline haigus
- tema hooldamine on nõudlikum ja koormavam kui lapse oma, kellel ei ole puuet või haigust
- puue või haigus kestab vähemalt 6 kuud.

Põhipuudetoetus on umbes 93 eurot kuus. Suurendatud puudetoetus on umbes 218 eurot kuus. Maksimaalne puudetoetus on umbes 423 eurot kuus.

Täiskasvanute puudetoetus

Üle 16-aastasena võite saada puudetoetust, kui

- teil on arsti poolt tuvastatud puue või pikaajaline haigus
- teie võime tulla toime igapäevaeluga ja hoolitseda enda eest on vähemalt aasta jooksul nõrgenenud
- puue või haigus põhjustab teile probleeme või vajate seetõttu abi või juhendamist.

Põhipuudetoetus on umbes 93 eurot kuus. Suurendatud puudetoetus on umbes 218 eurot kuus. Maksimaalne puudetoetus on umbes 423 eurot kuus.

Pensionisaaja hooldustoetus

Pensionärina võite saada toetust, kui

- olete täispensionil
- teil on arsti poolt tuvastatud puue või pikaajaline haigus
- teie võime tulla toime igapäevaeluga ja hoolitseda enda eest on vähemalt aasta jooksul nõrgenenud
- vajate puude või haiguse tõttu abi või juhendamist.

Põhihooldustoetus on umbes 71 eurot kuus. Suurendatud toetus on umbes 156 eurot kuus. Maksimaalne toetus on umbes 329 eurot kuus. Veteranilisa on umbes 108 eurot kuus.

Lisateavet puudetoetuste kohta leiate veebilehelt www.kela.fi/vammaistuet

Tõlketeenus puuetega inimestele

Kui vajate suulist tõlget kuulmis-, kuulmis- ja nägemis- või kõnepuude tõttu, võite saada Kela kaudu tõlgi igapäevasteks olukordadeks.

Kõigepealt peate taotlema õigust tõlketeenustele. Seejärel võite tellida ise Kelast tõlgi näiteks õpingute, tööelu või hobide jaoks.

Lisateavet suulise tõlke teenuste kohta leiate veebilehelt www.kela.fi/vammaisten-tulkkauspalvelu

Taotlemine ja maksmine

Mitmesuguseid toetusi saate taotleda veebist:

www.kela.fi/asiointi

Kontrollige taotlusest, milliseid lisadokumente vajate. Lisadokumendid võite saata samuti läbi veebi.

Toetust võite taotleda ka taotlusvormiga, mille saate Kela kontorist ja veebilehelt:

www.kela.fi/lomakkeet

Kui taotlete toetust taotlusvormiga, postitage see Kela aadressile.

Kela postiaadress on

**Kela
PL 10
00056 KELA**

Peaaegu kõiki Kelaga seotud toiminguid saate teostada ka telefoni teel.

Kui Kela on taotluse läbi vaadanud, saabub teile koju otsus. Otsusesse on märgitud toetuse suurus, põhjendused ja maksepäev. Otsuse saate ka juhul, kui teile toetust ei anta.

Kela maksab toetused teie pangaarvele.

Muudatustest teavitamine

Teie elumuutused võivad mõjutada ka Kelast saadavaid toetusi.

Muudatus võib puudutada näiteks elukohta, sissetulekuid, töötamist või peret.

Teavitage neist muudatustest kindlasti Kelat. Seda saate teha veebis, telefoni teel või kontoris.

Teie vastutate selle eest, et Kelal oleksid õiged andmed. Sel juhul makstakse teile toetust õiges suuruses.

Kui otsuses on viga

Kui Kela otsuses on teie hinnangul tehtud viga, võite taotleda otsuse muutmist.

Edasikaebamise juhised on lisatud otsusele.

Küsimuste korral võtke kõigepealt ühendust Kelaga.

Kela iseteeninduse kaudu saate

- taotleda toetuseid
- saata lisadokumente
- vaadata oma taotluse olekut
- saata sõnumeid
- teavitada muudatustest
- toetuse tühistada.

Kela teenindus

Internetis

Lugege lisa Kela toetuste kohta:

www.kela.fi/selkosuomi

Küsige nõu:

www.kela.fi/kysy-kelasta

Arvutage toetuse summa:

www.kela.fi/laskurit

Asjaajamine internetis:

www.kela.fi/asiointi

Iseteenindusse tuleb sisse logida.

Teil läheb vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kontoris

Kontorite aadressid ja lahtiolekuajad leiate veebist:

www.kela.fi/toimistot

Kas vajate tõlki?

Kui te ei oska soome, rootsi või inglise keelt, võite paluda tõlgi abi:

www.kela.fi/tulkkaus

Saamikeelne teenindus:

www.kela.fi/saame

Telefoni teel

Tööpäeviti kell 9–16.

Eluase 020 692 210

Pensionid 020 692 202

Taastusravi ja puudetoetused 020 692 205

Rahvusvahelised olukorrad (tööpäeviti kl 10–15) 020 634 0200

Õpingud ja sõjaväekohustus..... 020 692 209

Tagasinõudmine..... 020 634 4940

Haigestumine ja kaardid **020 692 204**

Toimetulekutoetus 020 692 207

Töötus 020 692 210

Lapsevanemaks olemine 020 692 206

Broneerige aeg

Aja saate broneerida helistades telefoniteenindusse või internetis:

www.kela.fi/varaa-aika

Aja broneerimist internetist uuendatakse.

Pärast uuendust peate aja broneerimiseks sisse logima.

Sisselogimiseks on vaja internetipanga tunnuskoode või mobiilisertifikaate.

Kela arekeeles

Arekeelsed veebilehed:

www.kela.fi/selkosuomi

Kela infovoldikud eesti keeles:

Pensionid ja muud pensionäride toetused

Lastega pered

Elama asumine Soome või Soomest välismaale

Õpingud ja kaitseväekohustus

■ **Haigestumine ja taastusravi**

Toimetulekutoetus

Töötus

Üldine eluasemetoetus

Voldikuid saate Kela kontoritest.

Teistes keeltes infovoldikud veebis:

www.kela.fi/other-languages